

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Кафедра державно-правових дисциплін та адміністративного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

 Соболь Є.Ю.

«29» серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 08 Право

ОПР доктор філософії

Напрямок підготовки/спеціальність 081 Право
(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціалізація _____
(шифр і назва спеціальності)

Факультет історії та права
(назва факультету)

2019 – 2020 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Актуальні проблеми адміністративної відповідальності» для аспірантів за спеціальністю 081 Право

Розробник: **Соболь Є.Ю.**, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного права

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного права Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

Протокол від “29” серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри (Соболь Є.Ю.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3,5	Галузь знань <u>08 Право</u> (шифр і назва)	Дисципліна вільного вибору	
Блоків/модулів – 1	Спеціальність: <u>081.Право</u> (шифр і назва)	Рік підготовки	
Розділів/змістових модулів – 1		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 105		4-й	4-й
		Вид контролю:	
		залік	
		Лекції	
		12 год.	12 год.
		Практичні, семінарські:	
		14 год.	14 год.
		Лабораторні:	
		- год.	- год.
		Самостійна робота:	
		79 год.	79 год.
		Індивідуальні завдання:	
		Консультації:	
		-	-
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: 2 год.	Освітньо-професійний рівень: <u>доктор філософії</u>		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми адміністративної відповідальності» є поглиблення аспірантами науково-теоретичних та практичних знань у сфері адміністративно-деліктного права загалом та адміністративної відповідальності зокрема, а також виокремлення і аналіз основних проблем реалізації заходів, пов'язаних з притягненням осіб до вказаного виду юридичної відповідальності.

Завданнями навчальної дисципліни є формування у аспірантів знань, вмінь та навичок щодо формулювання і розв'язання комплексних наукових й практичних проблем у сфері адміністративно-деліктного права загалом та адміністративної відповідальності зокрема; аналізу та формулювання власних висновків щодо суперечностей чинного законодавства, вирішення юридичних колізій і подолання прогалин, а також аналіз актуальних проблем адміністративної відповідальності за окремі види правопорушень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни в аспіранта мають бути сформовані такі компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у галузі адміністративного права, а також дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати сучасну методологію наукових досліджень у галузі адміністративного права.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного, логічного, критичного мислення, аналізу та синтезу, узагальнення та систематизації.

ЗК2. Здатність до пошуку інформації з різних джерел, її обробка та використання.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою усно та письмово.

ЗК4. Здатність генерувати ідеї, формувати обґрунтовані судження, здійснювати вибір, приймати неупереджені та умотивовані рішення, брати участь в аргументованій дискусії.

ЗК6. Здатність планувати та організовувати діяльність, розподіляти час, розуміти важливість дедлайнів, працювати самостійно, дисципліновано, добросовісно, пунктуально, відповідально, безпечно.

Спеціальні (професійні) компетентності (СК):

СК1. Здатність проводити дослідження на високому науковому рівні, застосовувати сучасну методологію науково-правових досліджень, у тому числі методи, специфічні для досліджень у певних галузях юридичної науки.

СК4. Здатність проводити аналіз та інтерпретувати наявні наукові результати з подальшим використанням для вирішення завдань наукового дослідження, у професійній діяльності.

СК5. Здатність використовувати набуті теоретичні знання про наукові теорії, концепції та доктрини, а також практичні уміння і навички при проведенні наукового дослідження, у професійній діяльності.

В результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен продемонструвати наступні програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Знати та використовувати сучасну методологію науково-правових досліджень, у тому числі методи, специфічні для досліджень у галузі адміністративного права.

ПРН6. Використовувати теоретичні наукові положення для підвищення ефективності практичної діяльності органів публічної адміністрації.

ПРН7. Проводити аналіз нормативно-правових актів, надавати рекомендації щодо їх удосконалення, розробляти проекти нормативно-правових актів при проведенні наукового дослідження, у професійній діяльності.

ПРН8. Збирати інформацію з різних джерел, проводити її критичний аналіз та відбирати матеріали, необхідні для виконання завдань дослідження, професійної діяльності.

ПРН12. Знати та доцільно/професійно використовувати категоріально-понятійний апарат сучасної юридичної науки.

ПРН13. Брати участь у науковій дискусії, використовувати глибокі знання про предмет дослідження, а також міждисциплінарні знання, для належного обґрунтування й переконливого аргументування власної наукової позиції.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загально-методологічні засади адміністративної відповідальності, адміністративного правопорушення та адміністративних стягнень

Наукові підходи до поняття та підстав адміністративної відповідальності.

Особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх, посадових осіб, військовослужбовців та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів, іноземних громадян та осіб без громадянства.

Проблеми притягнення до адміністративної відповідальності поліцейських.

Наукові погляди на альтернативи адміністративної відповідальності.

Принципи адміністративної відповідальності. Аналіз обставин, що виключають адміністративну відповідальність (крайня необхідність, необхідна оборона, неосудність).

Наукові підходи до поняття та ознак адміністративного правопорушення.

Класифікація адміністративних правопорушень: загально-теоретичний аспект.

Об'єктивні ознаки адміністративного правопорушення та їх аналіз. Суб'єктивні ознаки адміністративного правопорушення та їх аналіз.

Превенція адміністративних правопорушень. Поняття та види адміністративних стягнень. Наукові підходи до визначення та особливостей адміністративних стягнень. Аналіз загальних правил застосування стягнення за адміністративне правопорушення. Адміністративні стягнення за Європейським законодавством про адміністративні проступки.

Тема 2. Особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення

Стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення.

Наукові підходи до поняття, завдань та принципів провадження в справах про адміністративні правопорушення. Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення.

Учасники адміністративно-деліктного провадження: науковий підхід до визначення. Особи, які беруть участь у провадженні в справах про адміністративні правопорушення, аналіз їх основних прав та обов'язків.

Порядок, мета та підстави адміністративного затримання та доставлення правопорушника. Стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Актуальні проблеми визначення доказів та їх оцінки при здійсненні провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Проблеми складання протоколу про адміністративне правопорушення, наукові підходи до його змісту. Оскарження і опротестування постанови в справі про адміністративне правопорушення.

Сутність, мета, порядок організації адміністративно-юрисдикційної діяльності.

Тема 3. Адміністративна відповідальність за окремі види правопорушень

Актуальні проблеми адміністративної відповідальності за правопорушення, які межують зі злочинами.

Наукові підходи до юридичної характеристики адміністративних проступків, що посягають на відносини у сфері обігу наркотичних засобів та психотропних речовин.

Актуальні проблеми адміністративної відповідальності за правопорушення в сфері торгівлі та господарської діяльності.

Актуальні проблеми адміністративної відповідальності за правопорушення, які пов'язані із обігом та застосуванням зброї, засобів самооборони, електрошочкових пристроїв, спеціальних засобів, піротехнічних засобів.

Актуальні проблеми адміністративної відповідальності за правопорушення, які пов'язані із дотриманням правил благоустрою або посягають на громадський порядок. Характеристика видів правопорушень, що посягають на публічний порядок і публічну безпеку. Характеристика видів правопорушень, що посягають на встановлений порядок управління.

Особливості провадження у справах про окремі види адміністративних правопорушень.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів/змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	с	лаб.	інд.	СРС		л	с	лаб.	інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1.												
Тема 1. Загально-методологічні засади адміністративної відповідальності, адміністративного правопорушення та адміністративних стягнень	34	4	4			26	34	4	4			26
Тема 2. Особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення	30	4	4			22	30	4	4			22
Тема 3. Адміністративна відповідальність за окремі види правопорушень	41	4	6			31	41	4	6			31
Усього годин	105	12	14			79	105	12	14			79

5. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Розділ 1.		14	14
1.	Тема 1. Загально-методологічні засади адміністративної відповідальності, адміністративного правопорушення та	4	4

	адміністративних стягнень		
2.	Тема 2. Особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення	4	4
3.	Тема 3. Адміністративна відповідальність за окремі види правопорушень	6	6
	Разом	14	14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Не передбачено	

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Не передбачено	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Загально-методологічні засади адміністративної відповідальності, адміністративного правопорушення та адміністративних стягнень	26	26
2.	Тема 2. Особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення	22	22
3.	Тема 3. Адміністративна відповідальність за окремі види правопорушень	31	31
	Разом	79	79

9. Індивідуальні завдання

не передбачено

10. Методи навчання

Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни «Актуальні проблеми адміністративної відповідальності»:

навчальні заняття, самостійна робота аспірантів, робота в науковій бібліотеці ЦДПУ імені В. Винниченка та мережі Інтернет, контрольні заходи.

Види навчальної роботи аспірантів:

- лекція;

- семінарське заняття;
- консультація;
- залік.

У процесі вивчення дисципліни застосовуються наступні методи навчання:

За типом пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу, дослідницький, аналітичний, індуктивний, дедуктивний

За основними етапами процесу: формування знань, формування умінь і навичок, застосування знань, узагальнення, закріплення, перевірка.

За системним підходом: стимулювання та мотивація, контроль та самоконтроль.

За джерелами знань: словесні (розповідь, пояснення, лекція) і наочні (демонстрація, ілюстрація).

За рівнем самостійної розумової діяльності: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький, метод проблемного викладання.

11. Методи контролю

Оцінювання якості знань аспірантів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

11.1. ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень аспіранта (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажанням підвищити попереднє оцінювання) та активності аспіранта на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання аспірантом тощо.

Форми участі аспірантів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз джерельної та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, наукові доповіді тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;

- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань.

Критеріями оцінки є:

усні відповіді:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань певної теми розділу на *семінарському занятті – 5 балів:*

- **5-4 б.** ставиться, коли аспірант повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить покликання на потрібну літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Аспірант робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.

- **2,5-3 б.** ставиться, коли аспірант засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.

- **1,5-2 б.** ставиться аспірантові, який засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.

- **0,5-1 б.** одержує аспірант, який невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок.

До 3-х балів ставиться аспірантові, який робить вдалі доповнення протягом семінарських занять з певної теми модуля, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань.

До 40-ти балів аспірант може отримати за виконані завдання *самостійної роботи*, з урахуванням якості, повноти виконання завдання.

Якщо аспірант жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме за відповідний поточний контроль 0 балів.

За рішенням кафедри аспірантам, які брали участь у науково-дослідній роботі – роботі конференцій, аспірантських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, були учасниками олімпіад, конкурсів тощо можуть нараховуватися додаткові бали: *до 25 балів*.

Аспірант, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав *поточних оцінок*, має право повторно пройти

поточний контроль під час консультацій. На консультаціях аспірант може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

11.2. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Одна контрольна робота у формі трьох теоретичних питань передбачено за результатами вивчення всіх тем.

Тривалість виконання контрольних завдань не повинна перевищувати двох академічних годин.

До контрольної роботи допускаються всі аспіранти незалежно від результатів поточного контролю.

Для проведення контрольної роботи розроблено контрольні завдання двох варіантів, які є рівнозначні за трудомісткістю.

За виконання контрольної роботи аспірант може отримати до 25 балів.

У процесі виконання контрольних завдань аспірант може користуватися лише тими допоміжними матеріалами, які визначені викладачем. Аспірантові забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими аспірантами та користуватися матеріалами, крім дозволених. За умови порушення аспірантом установлених правил виконання контрольних завдань викладач позбавляє можливості продовжувати виконання контрольних завдань, не перевіряє роботу, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів. Результати контрольного заходу аспіранта, який не з'явився на нього, також оцінюються нулем балів незалежно від причини.

Результати контрольної роботи доводяться до відома аспірантів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Перескладання контрольних робіт допускається в терміни, визначені викладачем, під час поточних консультацій.

11.3. ПІДСУМКОВИЙ (СЕМЕСТРОВИЙ) КОНТРОЛЬ

З означеної дисципліни передбачена така форма семестрового контролю, як залік, який проводиться у кінці семестру.

Усім аспірантам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни (набрали не менше 60% від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах та оцінка за національною шкалою («зараховано», «незараховано») та за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності, Залікову книжку здобувача вищої освіти. Заповнена та оформлена відомість обліку успішності повертається у відділ аспірантури у визначений термін особисто викладачем.

У випадку отримання менше 60 балів (FX в ECTS) за результатами семестрового контролю, аспірант обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академзаборгованості.

12. Схема нарахування балів, які отримують аспіранти

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
<i>№ 1</i>					<i>Підсумкова семестрова</i>
T. 1	T. 2	T.3	Самостійна робота	Контрольна робота	
<i>10</i>	<i>10</i>	<i>15</i>	<i>40</i>	<i>25</i>	<i>100</i>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Підручники, посібники, курси лекцій, термінологічні словники, енциклопедії.
2. Тематика і плани лекцій та їх короткий зміст.
5. Плани семінарських занять.
6. Завдання для самостійної роботи.
7. Тематика рефератів.
8. Контрольні питання з навчальної дисципліни.
9. Список рекомендованих літератури та джерел.

14. Рекомендована література

Основна література:

1. Адміністративна деліктологія: сучасна модель відповідальності посадових осіб органів публічної влади : навч.посібник ; С.В. Петков, Н.О. Армаш, Є.Ю. Соболев. К. : КНТ, 2015. 153 с.
2. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ : навчальний посібник; за заг. ред. Є. М. Моїсеєва; В. І. Олефір, С. Ф. Константинов, М. В. Лошицький та ін. К. : Вид-во ТОВ, 2010. 428 с.

3. Адміністративна діяльність органів публічної влади: сучасний стан та перспективи розвитку. Навч. посібник ; С.В. Петков., Н.О. Армаш, Є.Ю. Соболю. К. : КНТ, 2015. 207 с.
4. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Видання друге. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 520 с.
5. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.
6. Беспалова, О. І., Сокурєнка , Джафарова О. В., Троян В. А., В. В. Адміністративна діяльність органів поліції України : підручник/ за заг. наук.ред. В. В. Сокурєнка. Харків: ХНУВС, 2017. 432 с.
7. Глуховець В.А. Адміністративна діяльність Національної поліції: навч. посіб. Дніпро : ДДУВС, 2017. 248 с.
8. Доненко В.В., Гаркуша В.В. Безпека дорожнього руху в наукових працях українських вчених: навч. посіб. ДДУВС 2011. 80 с.
9. Доненко В.В., Гаркуша В.В. Безпека дорожнього руху: дослідження в юридичних науках: навч. посіб. ДДУВС, 2011. 65 с.
10. Коломєць Т. О. Адміністративне право України. Академічний курс : підруч. К. : Юрінком Інтер, 2011. 576 с.
11. Миронюк Р.В., Мінка Т.П., Глуховець В.А. Зразки протоколів про адміністративні правопорушення, складання яких підвідомче Національній поліції: практ. посіб. Харків: Право 2016. 182 с.
12. Науково-практичний коментар розділу IV «Повноваження поліції» та розділу V «Поліцейські заходи» Закону України «Про Національну поліцію» : станом на 28 січня 2016 р. / Кол. авт. Харків : Право, 2016. 178 с.
13. Публічне адміністрування в Україні ; заг. ред. В. В. Корженка, Н. М. Мельтюхової : навч. посіб. Х. : Магістр, 2011. 306 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України : Закон України від 1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 18.12.1984 р. № 8073-Х. Відомості Верховної Ради УРСР. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
3. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. Відомості Верховної Ради. 2015. № 40-41. Ст. 379.
4. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07. 2012 р. № 5076-VI. Голос України. 2012. № 148-149.
5. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15.03.2018 р. № 2337-VIII . *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 29. Ст. 233.
6. Про звернення громадян. Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 47. Ст. 256.
7. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01 2011 р. № 2939-17. *Голос України*. 2011. № 24.

8. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 р. № 3773-VI . *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 19-20. Ст.179.
9. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22.06. 2000 р. № 1835-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 40. Ст.338.
10. Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення: Закон України від 22.09.2005 р. № 2899-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 52. Ст.565.
11. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 06.09. 2005 р. № 2806-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 48. Ст.483.
12. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12. 2017 р. № 2229-VIII. *Відомості Верховної Ради* . 2018. № 5. Ст.35.
13. Про дорожній рух: Закон України від 30.06.1993 р. № 3353-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 31. Ст. 338.
14. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживання ними: Закон України від 15 02.1995 р. № 62/95-ВР . *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 10. Ст.62.
15. Про стратегію сталого розвитку «Україна-2020»: Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015 . *Офіційний вісник Президента України*. 2015. № 2. Ст. 154.
16. Про заходи щодо забезпечення захисту прав і законних інтересів дітей: Указ Президента України від 05.05.2008 р. № 411/2008. *Урядовий кур'єр*. 2008. № 86.
17. Про додаткові заходи щодо забезпечення прав і свобод людини і громадянина, громадського порядку та посилення боротьби зі злочинністю: Указ Президента України від 28.03.2008 р. № 276/2008. *Офіційний вісник Президента України*. 2008. № 8. Ст.433.
18. Про затвердження положення про патрульну службу МВС: Наказ МВС України від 02.07.2015 р. № 796. *Офіційний вісник України*. 2015. № 54. С.203. Ст. 1767.
19. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: Наказ МВС України від 06.11.2015 р. № 1376. *Офіційний вісник України*. 2015. № 99. С. 201. Ст.3405.
20. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі: Наказ МВС України від 07.11.2015 р. № 1395. *Офіційний вісник України*. 2015. № 88. С. 176. Ст. 2964.
21. Про реалізацію повноважень Національної поліції з видачі та анулювання дозволів: наказ МВС України від 29.12.2015. № 1644. *Офіційний вісник України*. 2016. № 1. С. 197. Ст. 34.
22. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: наказ МВС України від 16.02.2018 р. №111. *Офіційний вісник України*. 2018. № 31. С. 177. Ст. 1098.

23. Про затвердження Положення про Національну поліцію: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 р. № 877. *Офіційний вісник України*. 2015. № 89. С. 34.

24. Про порядок продажу, придбання, реєстрації, обліку і застосування спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівливої дії: Постанова Кабінету Міністрів України від 07.08.1993 № 706.

Інформаційні ресурси

http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main	Сайт Верховної Ради України (законодавство)
http://pravoua.com.ua/	Сайт журналу «Право України»
http://www.ligazakon.ua/	Головний правовий портал України
http://www.nbuv.gov.ua/	Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського